

instanța de insolabilitate: I. Rabei

instanța de recurs: N. Clima, T. Chișca-Doneva, I. Șumcov

Î N C H E I E R E

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire depusă de Întreprinderea Individuală „Motrea Eugeniu”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” împotriva întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” și casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 23 octombrie 2012,

c o n s t a t ă

La data de 16 martie 2012, societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantului, societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” indică că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 09-12/11 din 09 decembrie 2011, întreprinderea individuală „Motrea Eugeniu”, în calitate de vânzător/furnizor, și-a asumat obligațiunea să livreze către societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro”, în calitate de cumpărător, articole din lemn necesare pentru fabricarea a trei mii de containere, destinate pentru păstrarea merelor în stare proaspătă.

Societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” susține că, în scopul executării corespunzătoare a obligației asumate de vânzător, a prezentat directorului întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” o mostră de containere din lemn, căreia urmau să corespundă produsele finite și astfel, potrivit art. 763 al. (2) lit. a) CC RM, a informa vânzătorul despre destinația exactă a articolelor din lemn contractate.

Întru executarea obligațiunilor asumate prin contract, la data de 14 decembrie 2011, prin ordinul de plată nr. 777, societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro”, a transferat la contul de decontare a vânzătorului suma avansului în mărime de 58965,00 MDL, echivalentul sumei de 5000,00 USD, prevăzut la pct. 2.3. al

contractului de vânzare-cumpărare.

De asemenea, la data de 22 decembrie 2011, prin ordinul de plata nr. 794, societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” a transferat la contul de decontare a vânzătorului suma de 94225,00 MDL.

Susține reclamantul, că până în prezent, vânzătorul, întreprinderea individuală „Motrea Eugeniu”, nu a livrat în adresa societății cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” nici un lot de marfa, fapt ce contravine prevederilor pct. 3.1 din contractul de vânzare-cumpărare, potrivit căruia pârâtul s-a obligat să livreze toată marfa în termen de 90 de zile din momentul primirii primei plăți.

Menționează societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro”, că această circumstanță denotă și încălcarea prevederilor art. 757 al. (1) lit. a) CC.

În această ordine de idei, reclamantul reiterează faptul că societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” a pierdut interesul în realizarea peste termen a contractului pe motiv că până la începerea sezonului de colectare a merelor – luna august, nu reușește să producă trei mii de containere necesare pentru atingerea scopurilor propuse, iar în calitate de temei legal, în vederea renunțării la executarea ulterioară a contractului, invocă prevederile art. 757 al. (2) și (3) CC.

Totodată, reclamantul constată, că vânzătorul, întreprinderea individuală „Motrea Eugeniu”, a prezentat un lot de marfă (cherestea) acceptarea căruia a fost refuzată de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” pentru că acesta nu corespundea cerințelor de calitate (era afectat de putrefacție și avea grosimi diferite), fapt ce nu permite utilizarea acestuia conform destinației strict prevăzute de contractul de vânzare-cumpărare, și anume fabricarea containerelor din lemn.

Reclamantul reiterează, că despre necorespunderea lotului de marfă cerințelor de calitate, a informat vânzătorul prin pretenția din 14 ianuarie 2012 (recepționată de destinatar la data de 18 ianuarie 2012), concomitent solicitând întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” restituirea integrală și necondiționată a sumei de 153190.60 MDL, transferate la contul bancar al pârâtului.

La pretenția în cauză vânzătorul nu a dat nici un răspuns, fapt ce, consideră reclamantul, că vine în contradicție cu prevederile pct. 6.2. din contractul de vânzare-cumpărare.

Mai mult decât atât, invocă reclamantul, societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro”, că prin derogare de la prevederile pct. 5.2. din contract, furnizorul a refuzat să execute obligația asumată privind restituirea, în decurs de 10 zile a sumei achitate de cumpărător.

Susține reclamantul, că neonorarea obligațiilor contractuale asumate de întreprinderea individuală „Motrea Eugeniu” a generat formarea unei datorit față de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” în cuantum de 153190.60 MDL la plăți de bază, iar întârzierea debitorului privind restituirea mijloacelor bănești primite în avans au determinat calcularea penalităților în cuantum de 8885,00 MDL.

Solicită societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro”, încasarea din contul întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” a sumei de 153190,60 MDL, a penalității de întârziere în sumă de 8885.00 MDL și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4862,00 MDL.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a modificat acțiunea, micșorând suma solicitată cu 32000 MDL, pe motiv că suma dată a fost transferată de către pârât

pe contul reclamantului.

Prin hotărârea judecătoreiei Rîșcani din 23 octombrie 2012 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, a fost admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” și casată hotărârea Judecătoreiei Rîșcani din 23 octombrie 2012, de respingere a acțiunii.

A fost adoptată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial cu încasarea din contul întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” în favoarea societății cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” a sumei de 121190,6 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 8297,25 lei cu respingerea în rest a cerințelor.

La 28 februarie 2013, ÎI „Motrea Eugeniu” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, cu menținerea hotărârii Judecătoreiei Rîșcani din 23 octombrie 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2013, recursul declarat de ÎI „Motrea Eugeniu” a fost respins.

La data de 17 martie 2015, ÎI „Motrea Eugeniu” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire a indicat revizuentul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

Susține că prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 17.01.2013, apelul înaintat de SRL „Solotrans-Agro” a fost admis, casată hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea SRL „Solotrans-Agro” a fost admisă parțială și încasat de la ÎI „Motrea Eugeniu” în beneficiul SRL „Solotrans-Agro” 121190,60 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 8297,25 lei. În rest acțiunea fiind respinsă.

Mai susține, că nefiind de acord cu decizia instanței de apel a înaintat cerere de recurs, care prin încheierea CSJ din 25.04.2013, a fost declarat ca inadmisibil.

La acea etapă, toate mijloacele de probă au fost epuizate, iar de existența altor probe administratorul ÎI „Motrea Eugeniu” nu cunoștea, chiar dacă, a depus suficiente eforturi în scopul de a le identifica.

În scopul stabilirii adevărului, ÎI „Motrea Eugeniu” s-a adresat cu plîngere la organele de drept pe faptul însușirii bunurilor prin înșelăciune și cauzării de prejudicii considerabile companiei.

În urma desfășurării urmăririi penale, din motive neîntemeiate, la data de 19.12.2014 a fost emisă ordonanța de scoatere integrală de sub urmărirea penală a lui Popa Dinu și Revenco Viorel și de clasare a cauzei penale nr. 2013320508, ordonanță, care în urma atacării acesteia (în temeiul prevederilor art. 313 CPP RM) a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoreiei mun. Bălți din 13.02.2015. Concomitent, ÎI „Motrea Eugeniu” a avut acces la materialele acumulate în cadrul cauzei penale.

Astfel, fiind studiate materialele cauzei penale, au fost descoperite acele probe incontestabile datorită cărora au devenit cunoscute noi circumstanțe esențiale ale

pricinii, de existența cărora ÎI „Motrea Eugeniu” nu a știut și nici nu putea să cunoască la etapa examinării pricinii civile, iar acțiunile întreprinse de companie în scopul identificării acestor probe erau fără efect din cauza că erau ținute sub tăcere de SRL „Solotrans-Agro”, despre existența cărora ultimii știau.

Aceste probe incontestabile, eliberate apărătorului la data 21.01.2015, sunt declarațiile martorilor identificați de organul de urmărire penală, de existența cărora ÎI „Motrea Eugeniu” nu știa și nici nu putea să cunoască, precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.06.2013 și recipisa, potrivit căreia conținut a fost descoperită și ridicată o parte din cherestea transmisă la păstrare lui Popa Dinu, fiind anume cherestea livrată de compania ÎI „Motrat Eugeniu” în luna decembrie 2011.

Consideră revizuentul că aceste probe au puterea decisivă asupra concluziei instanței ce a examinat pricina, și ele au fost descoperite după ce soluția instanței a devenit irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite permit stingerea obligațiilor civile avute de ÎI „Motrea Eugeniu” față de compania intimată și au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile.

Consideră de asemenea, că ele dispun de acea putere decisivă asupra concluziei instanței. Or, ele nu au fost cunoscute subsemnatului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii, dar au fost descoperite după ce soluția instanței a devenit irevocabilă.

Precizează, în context, că ÎI „Motrea Eugeniu” a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a acțiunii intentate de intimat, dar din cauze independente de voința subsemnaților ele nu au putut fi stabilite la acel moment.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițîndu-se o nouă hotărîre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărîrea sau a emis o nouă hotărîre.

Avînd în vedere că decizia Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, la data de 25 aprilie 2013, a fost supusă procedurii de recurs de către Curtea Supremă de Justiție, care a menținut decizia instanței de apel, examinarea cererii de revizuire este de competența instanței supreme.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că motivele revizuirii sînt prevăzute limitativ de art.449 CPC.

Astfel, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost

implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărîrea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărîrii sau deciziei a căror revizuire se cere;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Colegiul reține că revizuentul invocă drept temei de revizuire lit. b) al articolului precitat.

Colegiul precizează că hotărîrea atacată prin intermediul revizuirii nu poate fi criticată în raport de materialul dosarului existent la data pronunțării acestei hotărîri, dar numai în baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanță la data pronunțării.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecăți, pe temeiul unor elemente ce au format obiectul judecății finalizată cu pronunțarea hotărîrii a cărei revizuire se solicită.

Colegiul menționează că pentru admiterea cererii de revizuire pe temeiul indicat este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărîrii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă.

Astfel, revizuentul a indicat că în rezultatul intentării cauzei penale nr. 2013320508, prin intermediul avocatului a avut acces la materialele acumulate, astfel fiind descoperite noi circumstanțe esențiale ale pricinii, precum declarațiile martorilor identificați de organul de urmărire penală; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.06.2013, precum și recipisa, potrivit căreia a fost descoperită și ridicată o parte din chereștea transmisă la păstrare lui Popa Dinu, fiind anume chereștea livrată de compania ÎI „Motrat Eugeniu” în luna decembrie 2011.

De asemenea, a indicat revizuentul că în urma desfășurării urmăririi penale, din motive neîntemeiate, la data de 19.12.2014 a fost emisă ordonanța de scoatere integrală de sub urmărire penală a lui Popa Dinu și Revenco Viorel și de clasare a cauzei penale nr. 2013320508, ordonanță, care în urma atacării acesteia, în temeiul prevederilor art. 313 CPP RM, a fost anulată prin încheierea judecătorului de instrucție a judecătoriei mun. Bălți, din 13.02.2015.

Examinînd argumentele cererii de revizuire, Colegiul le apreciază drept irelevante și lipsite de contextul pertinent inițierii procedurii de revizuire, ori, acestea de fapt, nu sunt suficiente pentru a influența legalitatea deciziei emise de Curtea de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013.

Precizează Colegiul, că reieșind din argumentele invocate și din materialele prezentate, urmărirea penală nu este finalizată. Astfel, nu se poate da o apreciere probelor acumulate în procesul de examinare a cauzei penale nr. 2013320508, despre a cărei finalizare și despre a cărei rezultat, date nu sunt.

Coroborînt cele expuse, Colegiul notează că argumentele susținute de revizuent nu pot fi acceptate în contextul prevederilor art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă.

Mai mult, Colegiul consideră imperios necesar să precizeze că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, *inter alia*, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza *Roșca c. Moldovei*, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei.

Competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a*).

În același timp, Curtea susține că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa precum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului, o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Întreprinderea Individuală „Motrea Eugeniu”.

În conformitate cu art. 269-270, 453 al.(1) lit. a) și 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Întreprinderea Individuală „Motrea Eugeniu” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Solotrans-Agro” împotriva întreprinderii individuale „Motrea Eugeniu” cu privire la încasarea sumei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Ion Druță